

Kiris-nebā vuum la b tuuma tigissā na-kēndr not-rāmbā

SIPAOLG RASEM A 1-7

D SĒN BĀNG BIIBLĀ KARENG PŪGĒ | ZOZOE 18-19

**“A Zeova sēn pūl tēngā to-to wā yū ne
yam”**

it-1 933 s. a 5

Toadga

Wōnda b sēn pūl tēngā to-to n kō buud toey-toeyā tika būmb a yiib zugu: Bāndā b sēn maanā, la buudā neb sōor sēn zem to-to. Tōe tū bāndā b sēn maanā ra wilgda buud fāa pūlur sēn na n yē zīig ning sēnes bala. Wala makre, ra wilgdame tū buud ning pūlur na n zīnda tēngā nug-goabg wall a rītgo, a yaang wall a nin-taoore, pa rē bī tēn-nabrē wā, wall tāensā sēnese. Bāndā sēn wilg būmb ningā ra yita a Zeova nengē. Rē sōngame tū sū-kīr bī no-koeem pa zīnd buudā sūk ye. (Yel. 16:33) Wēnnaam sēn maan woto wā, sōngame me t'a paam n ges tū buud fāa na n paam a pūlur tū zems ne b yaab a Zakoob sēn togs bāngr-goam nins Wēnnaam sēn vēneg-a wā, a sēn wa n dat n maam kaalmā, tū b guls tū be Sīngr 49:1-33 pugē wā.

it-1 1107 s. a 6

Pūlurā

Tēns nins b sēn paam tū yaa b pūlurā. Yaa a Zeova n kō a Israyell kom-dibli wā b pūlurā. A wilga a Moyiiz tēngā todtsā. (Sōd. 34:1-12; Zoz. 1:4) Yaa a Moyiiz n kō Gaad ne Ruben buudā, la Manase buud pūl-sukā b pūlurā. (Sōd. 32:33; Zoz. 14:3) B maana bānd n kō buud a taabā sēn ketā b pūlurā. Yū a Eleazaar ne a Zozuwe nifē. (Zoz. 14:1, 2) Sēn zems ne bāngr-gomd ning a Zakoob sēn togs tū be Sīngr 49:5, 7

pugē wā, b pa yāk tēngā zīis toor-toor n kō a Sīmeyō ne a Levi buudā tū yū b pūlur ye. Sīmeyō buudā pūlurā (n paas tēn-kremes nins sēn gūbg tēn-kāensā) ra bee Zida buudā pūlur tēn-suка (Zoz. 19:1-9), tū Levi buudā pūlur ra yaa tēns bāmb 48 sēn be Israyell soolmā pugē. A Zeova ra yaa Levi buudā pūlure, bala a yāk-b lame tū b tūmd tūum sēn yaa toor zall sīk zīlgē wā. B ra reegda piig-pūlurā tū yaa b pūlure, tūum nins b sēn da tūmdā yīnga. (Sōd. 18:20, 21; 35:6, 7) B kō zagsā rāmb zīis b buudā suка. Zagsā rāmb neb sōor sā n wa paasdē, tū kom-dibli wā me na n deegd b rogem-pūlure, b na n weenda zīsā b sēn pūl wā bōones-bōonese.

it-1 933 s. a 6

Toadga

B sēn maan poeer n bāng buud fāa sēn segd n zīndē wā poore, b ra segd n tika būmb a to n bāng buud fāa zīig yalem sēn tog n yū to-to: Yaa buud fāa neb sōor la b ra geta. “Yāmb segd n maana poeer n pūl soolmā n kō y buud toor-toorā. Buud neb sā n yaa wusgo, b pūlurā segd n yū bedre. La buud neb sā n pa waoogē, b pūlurā segd n yū bilfu. Ned kam fāa pūlur na n yū zīig ning a poeerā sēn lūl wā.” (Sōd. 33:54) Poeerā sēn wilg buud fāa sēn segd n zīndē wā ra pa segd n toeeme, la b ra tōe n paasame, wall b boog zīigā yalem. Rē n so tū b sēn wa n mik tū Zida zīigā yaa yaleng wusgā, b boog a yalmā, n yāk n kō Sīmeyō buudā nebā.—Zoz. 19:9.

D bugs Wēnnaam Gomdā zug neere:

it-1 934 s. a 1

Tēngā todse

Zūrdē nin-taoor babgā pūlub kibarā b sēn

bilg to-to wā wilgdame tū yaa Zida buudā (Zoz. 15:1-63), Zozef (Efrayim) buudā (Zoz. 16:1-10), la Manase buud pūl-sukā sēn da be Zurdē nin-taoorā (Zoz. 17:1-13) zīisā la b reng n ning todse, bala b gomda b tēnsā la b tēnsā tod's yell beenē. Rē poore, wōnda tēngā pūlābā yalsame, bala Israyell nebā yika Gilgalle n tū tilg b sik-zīigā Sīlo. (Zoz. 14:6; 18:1) B pa wilg tēngā pūlābā sēn yals n kaoos to-to ye. La a Zozuwe waa n keooga buud a yopoe wā sēn ketā, bala b ra maasa ne tēns nins sēn da ketā reegre. (Zoz. 18:2, 3) B kōo buum toor-toore, buud a yopoe wā sēn tall manesem a woto yīnga. Kēer yetame tū paoong ning b sēn paam b sēn tū zab n deeg tēns a taabā, la b sēn da pa yeesd tū Kanaā nebā na n wa yik zabr ne-b zīig pugē wā kitame tū bu-kāensā neb ra pa tagsd tū zab n deeg tēns a taabā ra yaa yāgb yell ye. Tōeeme me tū yaa b sēn da pa rat n kēng n tū zab ne tēn-bōones kāensā nebā sēn da pa rat tū b soog-ba yīnga, la b sēn da maan laas-laasā. (Zoz. 13:1-7) Sēn paase, tōeeme tū b ra pa mi Kāabg tēngā zī-kāensā sōma n ta zīis nins b sēn da zoe n kō-bā ye.

SLPAOLG RASEM 8-14

D SĒN BĀNG BIIBLĀ KARENG PŪGĒ | ZOZOE 20-22

"Neb sēn pa wūm taab sōma, tū d tōe n dīk yam a pugē"

w06 5/1 5 s. a 3

Būmb nins sēn na n sōng-y tū y tōog n yēs ne y kēed-n-taagā

Gom n wilg yelā vēnegā kitdame tū neb wūm taab vōore. Hal sēn kaoose, Israell buudā kibay pugē, a Ruben, a Gaad la a Manase buudā pūl-suk sēn pa Zurdē

kuulgā yaangā "mee tēn-kug-kāseng be" n pēneg Zurdē kuulgā tū nebā neē. Buud a taabā sēn be Zurdē wā nen-taoor rūullā pa wūm b manesmā vōor ye. B sēn tē tū b tūma wēn-kūsg tūvmdā yīnga, b seglame n na n wa zab ne kuulgā yaang rāmbā b sēn da get wa tōtbā. La nand tū b kaoog zabrā, b tūma neb tū b kēng n tū kelg n ges n wūm yellā vōore. Ad rē sīd yū yam tūvmd menga! B mikame tū tēn-kugrā pa sēn na n tar n yōogd maand ye. Buud nins sēn pa kuulgā yaangā ra yēesda buud a taabā yagensā ra wa yeel bāmb yagensā kaoosg zugē "tū b toor ka be ne Zusoab [a Zeova] ye." Rē n kūt tū b me tēn-kugrā t'a ra segd n yū kaset sēn wilgd tū bāmb me yaa a Zeova balemdba. (Zozue 22:10-29) B puda tēn-kugrā yōor tū kaseto, bala a ra segd n yū kaset t'a Zeova n yaa sīd Wēnnaamā.—Zozue 22:34.

w18 08 5-6 s. 10

"Yāmb sēn wūmā yaa sīd bī?"

A Zozuwe wakatē wā, būmb la Israyell neb nins sēn da tū be Zurdē kuulgā rūund a to wā naan n maane, tū d tōe n dīk yam a pugē. (Zoz. 22:9-34) B wa n wūmame tū Israyell neb nins sēn be rūund a ye wā mee tēn-kug-kēeng kuulgā noore. Ra yaa Ruben nebā ne Gaad nebā la Manase buudā pūl-sukā. Israyell buud a taabā sēn wūmā ra yaa sīda, la ra pa kibarā zāng ye. Kitame tū b yāk yam n na n tū zab ne b saam-biisā sēn be rūund a to wā, bala b tagsame tū yaa a Zeova la b kūs-yā. (Karm-y Zozoe 22:9-12.) Zu-noogo, b reng n tūma rap tū b na n tū sok n wūm yellā vīvūgo. Bōe la b tū bāngē? B bāngame tū Ruben nebā ne Gaad nebā la Manase buudā pūl-sukā sēn me tēn-kugrā pa sēn na n kuud maand ye. Yaa sēn na yū tū yū kaset tū bāmb me naag n yaa a Zeova

nin-buiidu. Ad b sūy yu noog b sēn deng n bao n na n wōm yellā viuugo, n pa yāg-yāg n yik zabr ne b saam-biisā!

D bugs Wēnnaam Gomdā zug neere:

it-1 390 s. a 4

Kanaā

Israyell nebā sēn wa zabd n na n deeg Kanaā tēnsā, b wōsg pōsame, n zāgs tū Israyell nebā kōn soog-b ye. La d tōe n yeelame t'a 'Zeova kōo Israyell nebā tēngā wa a sēn dag n kāab b yaab-rāmbā,' t'a "kītame tū Israyell nebā soolmā sēn gilgā fāa zīnd ne laafū," la tū 'kāab-nood nins fāa a Zeova sēn dag n kāab Israyell buudā baa a yembr ka vaal ye, b fāa paama pidsgu.' (Zoz. 21:43-45) Tēn-yags nins fāa sēn da yaa Israyell nebā bēebā ra yeesdame. Sēn paase, b ra pa tōe n maan Israyell nebā būmb ye. A Zeova ra pīnd n togsame t'a na n diga Kanaā nebā "bilf-bilfu," sēn na yūl tū tēngā ra wa tiig n lebg raboogo, tū we-rūmsā wa lebg wōsg ye. (Yik. 23:29, 30; Tōo. 7:22) Kanaā nebā zab-teedā ra yaa sōma wōsgo. Wala makre, b ra tara kut saar-dāmb sēn tar su-wogd b naoē wā. La baa ne rē, d pa tōe n yeel tū Israyell nebā sēn pa tōog n soog tēns kēerā, yaa a Zeova yelle, la t'a pa tōog n pids a pulemsā ye. (Zoz. 17:16-18; Bu. 4:13) La Biiblā pud n wilgdamē tū zab a wān Israyell nebā sēn pa tōogā yaa b sēn pa maan sīd ne a Zeova wā yīnga.—Sōd. 14:44, 45; Zoz. 7:1-12.

SLPAOLG RASEM 15-21

D SĒN BĀNG BIIBLĀ KARENG PŪGĒ |
ZOZOE 23-24

"Yaoolem sagls a Zozuwe sēn kō
Israyell nin-buiidā"

it-1 82

Kaoole

Yēlā ra yaa toore, Israyell nebā sēn wa n kē Kanaā, Kāabg tēngā pugē wā. Sēn zems ne puleng ning a sēn pulem b yaab-rāmbā, Wēnnaam sēn yaa yīngr la tēng Naabā ra kōo Israyell nebā sor tū b zab n deeg tēngā. Dēnd b pa kē tēngā pugē wa sāamb ye. Sēn paase, a Zeova ra gīdg-b lame tū b ra maan kaool ne tēn-kāensā neb sēn da pa tūud yē wā ye. (Yik. 23:31-33; 34:11-16) Israyell nebā ra segd n tūu Wēnnaam no-tūudsā bala. B ra pa segd n tū tēn-kāensā nebā b sēn na n digā noy ye. (Maan. 18:3, 4; 20:22-24) Sēn yūl fāa, a Zeova ra keoog-b lame tū b ra maan kaool ne tēn-kāensā nebā kāadmā wēengē ye. B sā n da maan kaool a woto buud ne-ba, ra na n kītame tū b rīgs pagb tēn-kāensā sēn pa tūud Wēnnaam sīd-sīdā nebā suka, tū bāmb ne pug-kāens roagdbā lebg buudu, la kīt me tū b maand b ziri tūudmā yēlā la b tūud b minundā. Woto fāa ra na n yūl bēdgo, n kīt tū b kīs Wēnnaam.—Tōo. 7:2-4; Yik. 34:16; Zoz. 23:12, 13.

w07 11/1 26 s. 19-20

A Zeova sēn yeel fāa pidsdame

¹⁹ Sāmbg sēn ka be, tōnd me sēn yā būmb nins pidsgā kītame tū d tōe n yeel woto: "Wēnnaam sēn da yeel tū b na n maana būmb nins fāa n kō yāmbā, b maaname n ka tol n bas baa a ye tū vaal ye. Bāmb maana fāa, baa a ye ka pa ye." (Zozue 23:14) Wakat fāa, a Zeova fāagda a nin-buiidā, a kogend-b lame la a get b yell me. Rē yīnga Wēnnaam kāabsā fāa suka, y tōe n wilga baa a ye sēn vaal n pa pids sīda? Vēenega, kae ye. Dēnd d bānga yam la d sēn kīs Wēnnaam Gomdā sīdā.

²⁰ La bōe la a na n maan n kō-d beoog

daarā? A Zeova wilg-d lame tū tōnd sukā, neb wusg na n wa paam n vūmda tēngā sēn na n lebg arzānā zug ne sū-noogo. Yaa neb bilf bal n na n tū rū naam ne Kiristā saasē. La d na n wa vūmda tēngā zug tū yaa saasē me, d tarā buum sēn sek n na n ket n tēed wa a Zozue tū d sēn gūud būmb ninsā fāa na n pidsame. D tēebā sīd na n pidsame. A pidsgā poore, tōnd me sā n wa tēeg a Zeova kāabsā fāa yelle, d na n yeela woto: “baa a ye ka pa ye.”

D bugs Wēnnaam Gomdā zug neere:

w05 4/1 32 s. a 1

A Zozue sebrā tags-kāsemse

24:2—Rē yīnga a Abrahaam ba a Teera ra balemda bōn-naands bī? Sīngrē wā, a Teera ra pa balemd a Zeova ye. Wōnda a ra balma kiuug wēnnaam a Sin Uur neb wusg sēn da balemdā. Sā n yaa ne Zuif rāmbā kudemde, a Teera tog n da maanda bōn-naands me. Baasg zānga, Wēnnaam sēn wa n yeel a Abrahaam tā yi Uurā, a Teera tū-a lame n kēng Harā.—Sīngre 11:31.

SLPAOLG RASEM 22-28

D SĒN BĀNG BIIBLĀ KARENG PŪGĒ | BŪ-KAOODBĀ 1-3

“Ned kibar sēn wilgd raood la yam tuumde”

w04 15/3 31 s. a 3

A Ewuud tōoga be wā sēn da namsd-bā

A Ewuud sēn mag n na n maan būmb ninsā tōogame. La pa a sēn tar yamā yīnga, pa rē bī yaa be wā n da pa tar vōor ye. Wēnnaam raabā pidsg pa be ne ninsaalbā yelā sēn yaa to-to wā ye. Būmb ning sēn kīt tā Ewuud tōogā, yaa Wēnnaam sēn da sōngd-a wā

yīnga. Bala a sēn da maand būmb ningā ra zemsa ne Wēnnaam raabā sēn da yaa a fāag a nin-buiidā. Yaa Wēnnaam meng n yāk a Ewuude. A Zeova “sā n dag n yāk bū-kaood n kō Israyell nebā,” a Zeova “meng n dag n be ne bū-kaoodā a vūl tēka.”—Bu. 2:18; 3:15.

w04 15/3 30 s. a 1-3

A Ewuud tōoga be wā sēn da namsd-bā

Pipi būmb a Ewuud sēn maan yaa “zabr suug” sēn tar noy a yiibu, la sēn pa woko, a sēn tōe n solg a fuugā tēngre. Tōe tā ra miime tū b n na n vaees-a lame. Naoor wusgo, nebā ra sēbgda b suusā b goabga. Woto neb nins sēn tuumd ne b rītg nugā ra tōe n foog-b-la tuull-tuolle. La a Ewuud sēn da yaa gobrā, a “sēbga suugā a rītg gere, a futā tēngre,” bala rīmā gūudbā ra tōeeme n pa vaees be ye. Sīd me “a rīka yaoodā n kō Moaab rīm a Eglō” tū gūdgr pa zīnd ye.—Bu. 3:16, 17.

B pa togs būmb nins sēn deng n maan a Eglō na-yirē wā ye. Biiblā yetame bal tā “Ewuud sēn kīs rīmā yaoodā n sē, a talla neb nins sēn tuk yaoodā tū b yi n looge.” (Bu. 3:18) A Ewuud sēn kīs rīmā yaoodā n sē wā, a yāaga neb nins sēn tuk yaoodā n zāag sōma ne a Eglō na-yirā, n bas-b la a lebg n wa. Bōe yīnga? Rē yīnga, a ra yāka nin-kāensā tū b na n kogl-a, bala yaa woto la a ra tog n maane, bī a ra yāk-b-la yaoodā tukr yīng bala? A da ratame n zāag-ba, bāmb mensā kogl yīnga, n yaool n wa maan būmb ning a sēn da magd n na n maanā bī? Sēn yaa a soab fāa, a Ewuud talla raoodo, n lebg n waa a yembre.

“A [Ewuud] sēn wa n ta kug wēn-naandsā zīg sēn be Gilgallā, a lebg n waa rīm a Eglō nengē n yeel-a yaa: “N-na! Ad-y mam

tara m koeeq n dat n togs yāmb y yembr bala.” Biiblā pugē, b pa wilg a sēn maan to-to n paam tū b le tall-a n kēng a Eglō nengē ye. Rīmā gūudbā ra pa tog n maan gūusg sida? B tagsame tū Israyell nin-yend pa tōe n maan b rīmā būmb bī? Rē yīnga, a Ewuud sēn lebg n waa a yembrā kītame tū b ra tagsdē t'a zāmbda a tēngā neb bī? Sēn yaa a soab fāa, a kosame n na n gom ne rīmā a ye bala. A sīd paama rē.—Bu. 3:19.

D bugs Wēnnaam Gomdā zug neere:

w05 3/1 8 s. a 7

Bu-kaoodb sebrā tags-kāsemse

2:10-12. D segd n talla Biibl zāmsg na-kēndr d sēn tūud n pa vaandē, sēn na yūl n ‘da yīm bōn-neebs nins fāa a Zeova sēn maanā ye.’ (Yūl Sōamyā 103:2) Roagdbā segd n zāmsa b kambā sīd ning sēn yit Wēnnaam Gomdā pugē wā neere.—Tōodo 6:6-9.

SIPAOLG RASEM 29-YŪUM-SAR RASEM A 5

D SĒN BĀNG BIIBLĀ KARENG PUGĒ | BU-KAOODBĀ 4-5

“A Zeova tūnuga ne pagb a yiib n fāag a nin-buiidā”

w17.4 29 s. a 6

‘Bū d sakd a Zeova tuumā ne yamleoogo, t'a paam pēgre!’

‘A Barak ra yaa Israyell tāb-biiga, t'a Debora ra yaa no-rees-poaka. Na maan yūum 20, Kanaā rīm a Yabē ‘rag n namsda Israyell nebā n maand-b pānga.’ Rē kītame tū Israyell nebā ra zoet rabeem n pa rat n yī b rotē wā ye. Israyell nebā ra pa tar zab-teed n na n zabe, wall gāong n na n

kogl b mense, t'a Yabē tāb-biisā yaool n da tar kut saar-dāmb kobs-wē.—Bu. 4:1-3, 13; 5:6-8.

w14 8/1 10 s. 12

‘Tuum-bug la pag tar a Zeova raabā pidsg pugē?’

¹² Sēn wa n yaa bu-kaoodb n so Israyell nebā, Wēnnaam yāka pag yoor sēn boond t'a Debora, t'a lebg no-reesa. A Debora kenga bu-kaood a Barak raoodo, tū sōng-a t'a zab n fāag Israyell nebā b bēebā nugē. A reng n togsame tū pa na n yūl a Barak n na n paam waoogr Israyell bēebā tōogr yīnga, la t'a Zeova na n kītame tū pag tōog a Sisera sēn yaa Kanaā tāb-biisā naabā. Sīd yūl woto. Bala, yūl a Zayell sēn da pa Israyell pagā n ku-a.—Buk. 4:4-9, 17-22.

w12 2/1 20 s. a 9

‘Tall raoodo, la f keng f sūuri’

⁹ A Zozue maana kaalem yūum 1450 sēn deng a Zezi rogmā sēnese. Dē poore, Wēnnaam da yākda neb tū b yaa bu-kaoodb Israyelle. Wakat kānga, Kanaā naab a Zabē namsa Israyell nebā yūum 20. La Wēnnaam wa n kītame t'a no-rees-poak a Debora keng bu-kaood a Barak raoodo, t'a na n yik n zab n fāag Israyelle. A Barak tigma neb 10000 Taboor tāngā zugu, n na n zab ne a Zabē sodaasā taoor soab a Sizera. A Sizera ne a tāb-biisā ra bee Kīsō longā pugē ne saar-dāmb 900. Israyell nebā sēn sig longā pugā, Wēnnaam kītame tū saag tiig n ni tū zīgā lebg bēgdo, tū Kanaā nebā saar-dāmbā nao sudi. A Barak nebā tōoga zabrā, n “ku a Sizera tāb-biisā fāa.” A Sizera mengā zoe n tū solga pag a ye yoor sēn boond t'a Zaell fu-roogē. La a Zaell basame t'a gūs t'a ku-a. Wa a Debora sēn da pīnd n togs a Barakā, b sēn tōog zabrā, yaa pag n

“paam waoogrā.” Yū a Zaelle. A Debora ne a Barak la a Zaell sēn tall raoodā kītame tū “laafū zīnd [Israyell] tēngā pugē yūum pis-naase.” (Buk. 4:1-9, 14-22; 5:20, 21, 31) Pagb la rap wusg sēn yū wēn-zoetb me talla tēeb la raoodo.

D bugs Wēnnaam Gomdā zug neere:

w05 3/1 9 s. a 4

Bu-kaoodb sebrā tags-kāsemse

5:20—Wān to la ādsā sēn be yīngrā zab n sōng a Barake? Biiblā pa yeel tū rē wilg dame tū malegsā sōng-b lame, bu tā Sizera bagbā yāa ādsā lūlsā n wilg tū rē makda yel-beed sēn wate, wall būmb b sēn da reng n togs tū pa pids ye. La yaa vēeneg tū Wēnnaam kēesa a toog zabrē wā.

YUUM-SAR RASEM A 6-12

D SĒN BĀNG BIIBLĀ KARENG PUGĒ | BU-KAOODBĀ 6-7

“Kēng ne pāng ning fo sēn tarā”

w02 3/1 6-7

Wēnnaam noyā tōe n nafa yāmba

Ned sēn tall tagsg sēn zems a meng zug la sēn ges a meng wa sēn segd yū a Zedeyō sēn yū pīnd ebre-rāmbā bu-kaood a yembrā. A pa bao n na n yū Israyell taoor soab ye. La b sēn wa n yāk a Zedeyō tā lūl taoorā, a yeelame tā pa zems ne zu-no-kāngā ye. “Mam buuda yaa naong rāmb n yūl Manase buuda fāa. La mam yaa bilf n yūl neb nins fāa sēn be m ba zakē wā,” woto la a wilg-yā.—Bu-kaoodba 6:12-16.

w17.02 19 s. a 5

A Zeova n wilgd a nin-buiidā sore

⁵ Neb a taab me la a Zeova wa n yāke, n kō-b a vuusem sōngā tū b tōog n lūl a

nin-buiidā taoore. Wala makre, a Zozue ne a Zedeyō la a Davlūd. Biiblā yeelame tā Nun biig a Zozue ra “pida ne yam wusgo.” (Tōo. 34:9) B wilgame tū ‘Sēn-Ka-Saab Sūgā kēe a Zedeyō.’ (Bu. 6:34) B yeelame me tū “Sēn-Ka-Saab Sūgā kē a Davlūde.” (1 Sām. 16:13) Nin-kāensā fāa teega a Zeova tā kō-b a vuusem sōngā, tū b tōog n tum tuum b sēn da pa tōe n tum ne b mens pānga. (Zoz. 11:16, 17; Bu. 7:7, 22; 1 Sām. 17:37, 50) Kītame tū yū a Zeova n paam pēgrā fāa.

Ifb 85 s. a 1

A Zedeyō tōoga Madiyā nebā

A Zeova yeela a Zedeyō yaa: ‘Mam na n kītame tū Israyell nebā tōog zabrā. La fo sodaasā sēn yaa wusgā, fo tōe n wa tagsdame tū yaa ne f mengā pāng la f tōog zabrā. Yeel sodaasā tū ned ning sēn yeesd lebg n kuili.’ Neb 22 000 n lebg n kuili, tū kell sodaas 10000. La a Zeova yeelame: ‘Sodaasā ket n yaa wusgo. Tall-b n kēng kulgē wā, la f yeel-b tū b yū koomā. Neb nins sēn na n kaad koomā ne b nug n yūud la b get bēebā sā n pa watā, yaa bāmb bal n na n kēng zabrā.’ Neb 300 bal n da kaad koomā n yūuda. A Zeova yeelame tū b na n tōoga Madiyā sodaasā sōor sēn yaa 135 000 wā.

D bugs Wēnnaam Gomdā zug neere:

w05 3/1 10 s. a 6

Bu-kaoodb sebrā tags-kāsemse

6:25-27. A Zedeō gūusame n pa yik a kūsdbā sūy zaalem ye. Tōnd me sā n moond koe-noogā d segd n gūusa d goamē wā n da yik nebā sūy zaalem ye.

YUUM-SAR RASEM 13-19

D SĒN BĀNG BIIBLĀ KARENG PUGĒ | BU-KAOODBĀ 8-9

“Sik-m-meng sāoo wuk-m-menga”

w21.07 16-17 s. 10-11

D zāag d mens ne wags-n-taare, la d bao laafū

¹⁰ D gom yell ning sēn zīnd a Zedeyō ne Efrayim buudā neb sukā yelle. A Zedeyō ra yaa Manase buudā neda. A Zeova sönga a Zedeyō ne a rap 300 wā tū b tōog zab-kāsenga, hal n da tōe n wuk b mens rē yīnga. Efrayim buudā rap wa n yāa a Zedeyō, la pa sēn na n pēg-a ye. Ra yaa sēn na n wē no-koeem ne-a. B sūyā yikame, a Zedeyō sēn pa bool-b singrē wā tū b wa naag-a n zab ne Wēnnaam bēebā yīnga. Yaa b buudā yoor sēn na n yi wā bal n da pak-b n yūda, hal tū b ra yīm būmb ning sēn tar yōod n yūdā: Yaa tā Zedeyō kitame tā Zeova yoorā paam waoogre, la a kogl a nin-buiidā.—Bu. 8:1.11.

¹¹ A Zedeyō sika a meng n yeel Efrayim rapā yaa: “Rē yīnga, mam sēn tumā tōe n dlk n maka ne yāmb sēn tumā sīdā?” Rē poore, a togs-b-la būmb takū sēn wilgd tā Zeova ning-b-la barka. Woto kitame tū b ‘sūyā sigi.’ (Bu. 8:2, 3) A Zedeyō kell n sika a menga, sēn na yūl tū laafū zīnd Wēnnaam nin-buiidā suka.

w17.01 20 s. 15

Bōe yīng tū kiris-nebā segd n yū sik-m-mens rāmba?

¹⁵ Sik-m-mengā wēengē, a Zedeyō kōo mak-söng tēkē. A Zeova sēn wa n yeel-a tā ratame tā tū zab n fāag Israyell nebā Madiyā rāmbā nugē wā, a leokame: “Manaase buudā fāa pugē, yaa tōnd doogā n tū yaa naong rāmba. Sēn paase, mam ba wā zak puga, maam n yaa b fāa yao-zuuga.” (Bu. 6:15) A saka tuumdā, la a baoome n na n bāng a Zeova sā n sīd ratame tū yē tum tuumdā. A leb n kosa a

Zeova tā wilg-a sor būmb fāa pugē. (Bu. 6:36-40) A Zedeyō ra yaa raood soaba, la a tar pānga. Baa ne rē, a yū gūus-m-meng soaba, n tum ne yam. (Bu. 6:11, 27) A pa tūnug ne tuumd ning a Zeova sēn kō-a wā n bao naam la yoor ye. A sēn tum tuumdā n sa wā bala, a lebg n kuila a yiri.—Bu. 8:22, 23, 29.

w08 2/1 13 s. a 9

Kēn-y-yā a Zeova soayā zutu

⁹ D sā n dat n yū Wēnnaam zo-rāmba, d segd n yū “sik-m-mens rāmba.” (1 P̄le. 3:8; Yūl 138:6) Bu-kaoodb sak a 9 wā pugē, b wilgda tōnd sik-m-mengā yōodo. Be a Zedeō biig a Zotam yeela woto: “Daar a yembre, tūs yiime n kēng n na n tū yāk naab tā soog-ba.” A goma oliiv tūg ne kankang la viyn yelle. Tū-kāens ra makda rap Israell nebā sēn da rat tū b yū rīm dāmb tū b tōdge. La yaa gōaag yōod sēn pa waoogā n wa n sak n na n yū rīma. Gōaagā makda wuk-m-meng soab a Abimelek naamā. A yū nin-kuuda, la ned sēn da rat ne a sūur fāa n soog a taabā n weoog-ba. Baa a sēn tōog n ‘soog Israell nebā yūum a tāabā,’ a yōor yūl koeega. (Bu. 9:8-15, 22, 50-54) Woto sīd wilgdame tū f sā n yaa “sik-m-meng” soaba, rē n sāo!

D bōgs Wēnnaam Gomdā zug neere:

w04 11/1 16-17 s. 10

Yik n gilg tēngā

A Zedeyō riga sodaas nīns sēn kellā n zuug Bēt-sita la Abel-mehola goabg babgē wā sēn pē Zurdē kuulgā. (Bu-kaoodba 7:22-25) Biiblā yetame: ‘A Zedeyō ne neb kobs-tā wā sēn be ne yē wā taa Zurdē kuulgā n duug-a. Bāmb yēeme, la b ket n digda b bēebā.’ Israell nebā sēn du kuulgā ruundā, b riga b bēebā n tees goabg babgā n ta

Sukot la Penuell sēn pē Zabokā, n tū ta tāensē wā Zogbeha (sēn pē rūndā-rūndā Amman sēn be Jordanie wā). Woto ra yaa kilometr 80 la b sēn zoe n pug b bēebā n zab ne-bā. A Zedeyō yōka Madiā rīm dāmb a yiib n ku, la a leb a galu-tēngē wā Ofra, sēn pē zīig ning zabrā sēn singē wā. (Bu-kaoodba 8:4-12, 21-27) Vēenega, a Zedeō sēn tōog n maan bōn-kāseng ningā pa tek minit a wān bard peebgo, bug-vlens zēk n yuum la koēeg zēkr ye. La tags-y n ges rē sēn kītd tū goam nins b sēn togs tēeb nebā wēengē wā pāng paas to-to: “Weer ka be tū mam tōe n togs a Zedeō [ne a taab sēn] lebg pāens rāmb zabr zīgē” wā kībar ye. (Hebre dāmba 11:32-34) Kiris-nebā me tōe n yaame, la b segd n ket n maanda Wēnnaam daabā.—2 Korēnt dāmba 4:1, 16; Galat dāmba 6:9.

YŪŪM-SAR RASEM 20-26

D SĒN BĀNG BIIBLĀ KARENG PŪGĒ | BU-KAOODBĀ 10-12

“A Zēfte: Rao tēeb sēn tar pānga”

w16.04 7 s. a 9

D kell n sak Wēnnaam, n paam n ta a yam

9 Tōe tū wēn-sakdb nins sēn deng a Zēfte wā mak-sōngā me sōng-a lame. Wala makre, a ra miime tū baa a Zozef ba-biisā sēn kisg-a wā, a zoe b nimbāanega, n pa maan-b wēng n lebs ye. (Sing. 37:4; 45:4, 5) Tōe tā Zēfte bugsa kiba-kāensā buud zugu, tū sōng-a tā bāng a sēn segd n maaneg tū yī a Zeova noogo. Yaa vēeneg tā ba-biisā sēn maan-a būmb ningā ra zabd-a-la wusgo, la a pa sak tū rē kīt tā bas a Zeova tūubu, wall a nin-buiidā sōngr ye. (Bu. 11:9) A Zēfte ra miime tā sā n sōng n zab a Zeova yuurā yīng n sāo a sēn

na n bao n dok a sūuri. A kell n zīnda a Zeova poorē ne a sūur fāa, tū naf yē ne Israyell nebā fāa.—Ebre. 11:32, 33.

it-2 1202 s. a 6

A Zēfte

A Zēfte sēn da yaa raood soabā pa bas tū kaoos la a lūl nin-buiidā taoor ye. A tūma rap Amo nebā rīm nengē tū b tū yeel-a tū yaa Amo nebā n yik zaabrā, bala bāmb n wa n kē Israyell soolmē wā. Rīmā leokame tū yaa Israyell nebā n deeg tēngā bāmb nengē. (Bu. 11:12, 13) A Zēfte wilgame tā pa tāb-biig bala, sēn pa mi baa fūl ye. A pud n wilgame tā mii Wēnnaam nin-buiidā kūdemdā yēl sōma, la a mi Wēnnaam manesem sēn yī to-to ne a nin-buiidā pīndā. A wilgame tū Amo nebā goam pa sīda, n yeel 1) tū Israyell nebā pa reeg Amo, Moaab la Edom tēnsā (Bu. 11:14-18; Tōo. 2:9, 19, 37; 2 Kib. 20:10, 11), 2) tū Israyell nebā sēn wa n zabd n deesd tēnsā tū tēng ning poorē b sēn zabdā ra pa Amo nebā n so, bala ra yaa Amoor nebā sēn da be Kanaā soolmē wā n so, tū Wēnnaam kīt tū Israyell tōog a Sīyō sēn yaa b rīmā, la b reeg b tēngā, 3) la tū yaa yūūm kobs-tā la woto Israyell nebā sēn so zīgā, la woto wā, maana wān tū Amo nebā wa yik masā n dat zīgā?—Bu. 11:19-27.

it-2 1202 s. a 7

A Zēfte

A Zēfte pīdga yellā n togse, n wilg tū yellā yaa tūudum yelle. A yeelame tū yaa a Zeova n kō bāmb tēngā, la tū b pa na n tol n yāk baa yaa bēk n kō neb sēn puusd wēn-faoog ye. A yeelame tā Kemoos yaa Amo nebā wēnnaam. Neb kēer ra tagsdame tū tog n yaa tudgri. La baa ne Amo nebā wēnnaam sēn da yaa a Milkommā, tū Moaab nebā wēnnaam yaa

a Kemoosā, bu-kāensā sēn yaa ba-biisā ra tūuda wēn-naands ka tēka. A Solomo sēn kē kāadem ne bu-zēms pagbā pud n kitame t'a Kemoos tūudmā kē Israyell soolmē wā. (Bu. 11:24; 1 Rīm. 11:1, 7, 8, 33; 2 Rīm. 23:13) Sēn paase, Biibl-mitb kēer yeelame tū tōe tū "Kemoos" rat n yeelame tū "sēn tōogd-a, sēn zabd-a n deegdē." (Ges-y *Hebräisches und chaldäisches Handwörterbuch über das Alte Testament*, par W. Gesenius, Leipzig, 1857, tome 5, vol. 1, p. 414.) Tōe t'a Zēfte sēn gom a Kemoos yellā yaa a sēn da mi tū Amo nebā ra tēedame tū yaa a Kemoos n tōogd buud a taabā, n deesd b tēnsā n kōt bāmbā.

D bugs Wēnnaam Gomda zug neere

it-2 1201

A Zēfte

A Zēfte ra pa tāmpīir ye. A Zēfte ma wā ra yaa "pug-yoodre," la pa rat n yeel t'a Zēfte yaa yoodem biiga, bū tāmpīir ye. A ma wā *ra yū pug-yoodre*, la rē t'a ra pa kē kāadem ne a Galaad n lebg a pag a yiib-n-soaba, wa a Rahaab me sēn da yū pug-yoodre, n yaool n na n wa lebg a Salmo pagā. (Bu. 11:1; Zoz. 2:1; Mat. 1:5) A Zēfte ba-biisā, rat n yeel t'a ba wā pipi pagā kambā sēn dig-a t'a loog sēn na yū t'a ra naag bāmb n paam rogem-pūlūrā pud n wilg dame t'a pa tāmpīir ye. (Bu. 11:2) Sēn paase, a Zēfte wa n lebga Galaad nebā taoor soab b fāa sēn da sakde (wōnda a Zēfte ba-biisā ra yaa nin-kāsems b sukā). (Bu. 11:11) A tū maana maand sek-roogē wā me. (Bu. 11:30, 31) Bōn-kāensā baa a ye ra pa tōe n maane, sā n da mikame t'a Zēfte yaa tāmpīri, bala tōogā ra yeela vēeneg yaa: "Tāmpīir ka tōe n kē Sēn-Ka-Saab tiging pugē ye. Baa yēnda yagens ne a

yagen-tub-ra-kēes n tū tāag zamaan piig ka tōe n kē beenē ye."—Tōo. 23:3.

YŪD-M-SAR RASEM 27-YŪD-M-VĒKR RASEM A 2

D SĒN BĀNG BIIBLĀ KARENG PUGĒ | BU-KAOODBĀ 13-14

"Yam-bug la roagdbā tōe n dīk a Manowa ne a pagā nengē?"

w15 11/1 8-9 s. a 1

Sōng-y y kambā tū b tū a Zeova: Pipi babgo

¹ A MANOA ne a pagā ra kīsa sid tū b pa tōe n dog biig ye. La daar a yembre, a Zeova tūma malek t'a wa yeel a Manoa pagā t'a na n doga bi-ribla. Ad sid yū lingr tēkē! Pagā sēn tū togs a Manoa kibarā, yū-a-la noog wusgo. La a Manoa tagsa a Zeova sēn dat t'a wub biigā to-to wā yell neere. Wakat kāng tū Israyell neb wusgo ra tūmda tūum-wēnse. Woto wā, wānto la yē ne a pagā na n tōog n sōng b biigā t'a tū a Zeova la a nong-a? Rē n so t'a Manoa puus a Zeova n kos t'a tūm malekā t'a le wa bāmb nengē. A yeela woto: "Sēn-Ka-Saab sēn yaa mam Wēnnaam, mam kot-y lame tū y kīt tū rao ningā yāmb sēn dag n tūmā leb n lebg n wa tōnd nengē, n wa wilg tōnd d sēn tog n maan to-to ne biigā, a rogmā poore."—Bu. 13:1-8.

w05 15/3 25-26

A Samsō tōogame, la yū ne a Zeova pāngā maasem!

A Samsō sēn wa n bītē wā, a Zeova ra 'ningd-d-la barka.' (Bu. 13:24) Daar a ye, a Samsō waa a ba wā ne a ma wā nengē, n yeel-b yaa: "Mam sēn kēng Timna wā mam

yānda pug-sad Filistē-dāmbā kom-pugli suka, kēng-y n tū kos-y-yā-a n kō-m tū m maan m paga.” (Bu. 14:2) Mams-y n ges-y rē sēn ling a roagdbā to-to. Bi-riblā pa fāag Israyell nebā neb nins sēn da namsd-bā nusē ye. A pud n da baooodame meng n na n kē kāadem ne b bi-pugla. Wēnnaam tōogā yaool n da gulggame tū b ra bao pagb buud nins sēn puusd wēn-naandsā suk ye. (Yik. 34:11-16) Rē n so t'a roagdbā yeel-a yaa: “Yaa pag n ka be fo roagdbā kom-pugli suk bl? Bu tōnd buudā fāa suka, pag n ka be beenē, tū fo wa tū rat Filistē-dāmbā sēn ka kē bāongā biig n maan f paga?” La a Samsō kell n pēdgame n yeel yaa: “Kos-y yēnda n kō-ma, bala, yaa yēnda n ta mam yam.”—Bu. 14:3.

D bugs Wēnnaam Gomdā zug neere:

w05 15/3 26 s. a 1

A Samsō tōogame, la yū ne a Zeova pāngā maasem!

¹ A Samsō sēn yeel tū Filistē-poakā ‘taa yē yama’ rat n yeelame tū bōe? Sebr a ye (McClintock and Strong’s *Cyclopedie*) wilgame tū pa rat n yeel t'a ra yaa “neere, t'a nengā bee rasānde, n sakd gesgo,” “la tū rat n yeelame tū b ra tōe n tūnuga ne-a n maan būmbu, bu n pids bōn-daabo.” Bōe la rē? Bu-kaoodb 14:4 wilggame tū yaa a Zeova n “maan a woto, n na n tūnug a Samsō, sēn na n yū n paam n sibg Filistē-dāmbā.” Yaa bōn-daab kāng yīng la a Samsō sēn da rat pagā. A Samsō sēn wa n bu n lebg raoā, a Zeova vuussem sōngā singame n tūmd a zugu. (Bu-kaoodbā 13:25) Dēnd yaa a Zeova vuussem sōngā n kūt t'a Samsō na n kos tū b bao pag n kō-a wā, wa vuussem sōngā me sēn zīnd ne-a sasa ning fāa a sēn

yū Israyell bu-kaoodā. Rē yīnga, a Samsō paama segb n na n pids a bōn-daabā bl? D reng n ges a Zeova sēn wilg-a to-to t'a bee ne-a.

